

BANK SPÓŁDZIELCZY W PAWŁOWICACH

Załącznik do Uchwały Zarządu
nr 4/29/2026 z dnia 18.06.2026 r.

Załącznik do Uchwały Rady Nadzorczej
nr 3/4/2026 z dnia 19.06.2026 r.

Ujawnienie informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczącym profilu ryzyka Banku, wymogów kapitałowych oraz innych informacji podlegających obowiązkowi ujawniania

stan na dzień 31.12.2025 r.

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach

ul. Zjednoczenia 62B 43-250 Pawłowice

KRS 0000117859 Sąd Rejonowy w Gliwicach – Wydział X Gospodarczy

NIP 633-10-15-145 REGON 000496774

www.bspawlowice.pl e-mail: sekretariat@bspawlowice.pl tel. 32 472 19 24

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	4
3. INFORMACJE UJAWNIANE NA TEMAT NAJWAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKÓW ZGODNIE Z ART. 447 ROZPORZĄDZENIA PEiR (UE) 2019/876 ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE (UE) 575/2013	5
4. SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKAMI	7
5. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	23
6. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT RYZYKA PŁYNNOŚCI (Rekomendacja P)	25
7. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT RYZYKA OPERACYJNEGO (Rekomendacja M)	35
8. WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI Z	36
9. POLITYKA WYNAGRODZEŃ	38
10. WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z PRAWA BANKOWEGO (art. 111a ust. 1)	41
11. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PAWŁOWICACH	43

1. WSTĘP

Niniejsze ujawnienie stanowi realizację Polityki informacyjnej Banku wprowadzonej Załącznikiem do Uchwały Zarządu Banku nr 3/64/2025 z dnia 18.12.2025 r. oraz Załącznikiem do Uchwały Rady Nadzorczej nr 13/7/2025 z dnia 30.12.2025 r.

Informacje dotyczące Banku Spółdzielczego w Pawłowicach zostały przygotowane zgodnie z:

1. Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 575/2013 z późn. zm. w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorców zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji, a także rozporządzenie (UE) 648/2012;
2. Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013;
3. Ustawą Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późn. zm. w zakresie spełnienia wymogów art. 111 i 111a;
4. Wytycznymi Europejskiego Banku Centralnego (EBC);
5. Rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego odnoszących się do zakresu informacji podlegających ogłaszaniu (Rekomendacja P, M, H oraz Z).

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach jako instytucja mała i niezłożona oraz instytucja nienotowana, zgodnie z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR raz do roku ujawnia najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR.

Informacje przeznaczone są dla uczestników rynku, a także innych podmiotów bądź osób zainteresowanych zakresem ogłaszanych informacji.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2025 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2025 r.

Termin ogłaszania ujawnianych informacji pokrywa się z terminem publikacji sprawozdania finansowego Banku za odnośny okres lub jak najszybciej po upływie tego terminu.

Bank w ramach niniejszej Informacji nie ogłasza informacji uznanych jako nieistotne lub informacji, które uznaje się za zastrzeżone lub poufne.

Niniejsza informacja dostępna jest:

- w formie papierowej w Centrali Banku w Pawłowicach ul. Zjednoczenia 62B,
- w formie elektronicznej – na stronie internetowej Banku www.bspawlowice.pl.

2. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach
ul. Zjednoczenia 62B, 43-250 Pawłowice

KRS: 0000117859

NIP: 633-10-15-145

REGON: 000496774

Nr kodu bankowego: 84470005

Kod LEI: 259400039XL0SL2HXD41

e-mail: sekretariat@bspawlowice.pl

Skrzynka e-Doręczenia: AE:PL-97851-28991-BHWCH-28

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach działa w oparciu o Statut, wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorstw pod numerem KRS 0000117859 w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, Wydział X Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

W 2025 roku Bank Spółdzielczy w Pawłowicach prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:

1. Bank Spółdzielczy w Pawłowicach – Centrala w Pawłowicach, ul. Zjednoczenia 62B, 43-250 Pawłowice,
2. Bank Spółdzielczy w Pawłowicach – Punkt Kasowy Pawłowice - Osiedle, ul. Górnicza Pawilon XV, 43-251 Pawłowice,
3. Bank Spółdzielczy w Pawłowicach – Punkt Kasowy Pielgrzymowice, ul. Golasowicka 4, 43-252 Pielgrzymowice,
4. Bank Spółdzielczy w Pawłowicach – Punkt Kasowy Studzionka, ul. Powstańców Śląskich 4, 43-245 Studzionka.

Ponadto Klienci Banku korzystają również z usług bankowości elektronicznej oraz kart bankomatowych (w tym bezpłatnie w sieci bankomatów Grupy BPS).

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach na dzień 31.12.2025 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

Bank zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zarządzanym przez Spółdzielnię Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.

Siedziba Banku znajduje się w Pawłowicach. Bank nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Bank Spółdzielczy jest bankiem utworzonym na czas nieokreślony w formie banku spółdzielczego, którego działalność reguluje:

1. Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późniejszymi zmianami,
2. Ustawa Prawo spółdzielcze z dnia 16 września 1982 r. z późniejszymi zmianami,
3. Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających z późniejszymi zmianami,
4. Statut Banku Spółdzielczego w Pawłowicach.

Organami Banku są:

1. Zebranie Przedstawicieli,
2. Rada Nadzorcza Banku,
3. Zarząd Banku,
4. Zebranie Grup Członkowskich.

Członkami Banku są osoby fizyczne oraz osoba prawna. Liczba udziałowców na dzień 31 grudnia 2025 roku wynosiła 203. Wysokość 1 udziału wynosi 150,00 zł. Wszyscy członkowie posiadają w pełni opłacony udział członkowski lub jego wielokrotność – zgodnie ze złożoną deklaracją.

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach stosuje Polskie Standardy Rachunkowości.

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach od dnia 31.12.2015 r. jest członkiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (SOZ BPS), który stanowi Instytucjonalny System Ochrony w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Celem systemu jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika. System ten decyzją z dnia 22 grudnia 2015 r. został uznany przez Komisję Nadzoru Finansowego. Organem Zarządzającym systemem jest Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (SSOZ).

3. INFORMACJE UJAWNIA NE NA TEMAT NAJWAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKÓW ZGODNIE Z ART. 447 ROZPORZĄDZENIA PEiR (UE) 2019/876 ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE (UE) 575/2013

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia PEiR (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. (...) Bank jako mała i niezłożona, nienotowana instytucja w rozumieniu art. 433b ust. 2 ujawnia raz w roku najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447, w tym:

- 1) strukturę funduszy własnych i wymogów w zakresie funduszy własnych, obliczonych zgodnie z art. 92;
- 2) łączną kwotę ekspozycji na ryzyko, obliczoną zgodnie z art. 92 ust.3;
- 3) w stosownych przypadkach – kwotę i strukturę dodatkowych funduszy własnych;
- 4) wymóg połączonego bufora;
- 5) wskaźnik dźwigni finansowej oraz miarę ekspozycji całkowitej wskaźnika dźwigni;
- 6) wskaźnik pokrycia wpływów netto wraz z głównymi elementami;
- 7) wskaźnik stabilnego finansowania wraz z głównymi elementami.

Tabela EU KM1 – najważniejsze wskaźniki

		a	b	c	d	e
		31.12.2025 r.	T-1	T-2	T-3	T-4
	Dostępne fundusze własne (kwoty)					
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	18 612	15 300	12 672	10 989	10 580
2	Kapitał Tier I (tys. zł)	18 612	15 300	12 672	10 989	10 580
3	Łączny kapitał (tys. zł)	18 612	15 300	12 672	10 989	10 580
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	57 751	56 248	52 329	49 702	48 188
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	32,2279	27,2015	24,2151	22,1092	21,9551
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	32,2279	27,2015	24,2151	22,1092	21,9551
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	32,2279	27,2015	24,2151	22,1092	21,9551
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)					
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-	-	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-	-	-	-
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-	-	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000	8,0000	8,0000	8,0000	8,0000
	Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)					
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000	2,5000	2,5000	2,5000	2,5000
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-	-	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	1,0000	-	-	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-	-	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-	-	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-	-	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	3,5000	2,5000	2,5000	2,5000	2,5000
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	11,5000	10,5000	10,5000	10,5000	10,5000
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	24,2279	19,2015	16,2151	14,1092	13,9551
	Wskaźnik dźwigni					
13	Miara ekspozycji całkowitej	161,575	111 603	179 803	164 036	165 675
14	Wskaźnik dźwigni (%)	11,5191	13,7095	7,0475	6,6989	6,3859

Informacje ujawniane Banku Spółdzielczego w Pawłowicach
wg stanu na dzień 31.12.2025r.

Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-	-	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-	-	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000	3,0000	3,0000	3,0000	3,0000
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-	-	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000	3,0000	3,0000	3,0000	3,0000
Wskaźnik pokrycia wpływów netto*						
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	81 889	61 452	51 113	43 410	36 319
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	43 331	39 996	31 657	31 322	24 624
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	11 909	11 660	8 857	9 505	9 654
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	31 422	28 337	22 800	21 817	14 970
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	260,6080	216,8652	224,1826	198,9691	242,6066
Wskaźnik stabilnego finansowania netto*						
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	169 813	150 729	128 221	114 374	117 794
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	88 775	93 848	81 884	75 326	76 881
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	191,29	160,6100	156,59	151,84	153,22
* Bank jako uczestnik systemu ochrony instytucjonalnej jest zwolniony z indywidualnego spełniania wymogu pokrycia płynności						

4. SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKAMI

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych.

Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

W celu realizacji procesów w Banku realizowane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka występującego w działalności Banku, służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez Bank działalności.

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowanych na trzech wzajemnie niezależnych poziomach (liniach obrony).

Zarząd projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, natomiast Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku (...)” oraz przyjęte w Banku do stosowania Polityki, instrukcje i regulaminy obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne. Istotność poszczególnych ryzyk Bank określa na podstawie procedury szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej obowiązującej w Banku, tj. „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku (...)”.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
3. Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV / CRR (BASEL III).
4. Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE.
5. Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego, systemowego i antycyklicznego).
6. Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego, systemowego i antycyklicznego).
7. Agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku.
8. Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej.
9. Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
10. Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.
11. Wdrożenie w Banku odpowiedniej kultury zarządzania ryzykiem.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje następujące działania:

1. Identyfikacja ryzyka - analiza, na podstawie zgromadzonych danych, czynników wewnętrznych i zewnętrznych występowania ryzyka w Banku oraz stopnia ich wpływu na sytuację finansową Banku. Metody i procedury identyfikacji poszczególnych rodzajów ryzyka zawierają szczegółowe regulacje wewnętrzne w zakresie zarządzania ryzykami w Banku.

Proces identyfikacji ryzyka odbywa się w formie:

- 1) gromadzenia, aktualizacji i przechowywania danych,
 - 2) wykorzystania dostępnych baz danych,
 - 3) generowania raportów dotyczących ryzyka,
 - 4) udostępniania raportów komórkom odpowiedzialnym za analizę danych,
 - 5) analizy i oceny czynników ryzyka na podstawie zgromadzonych danych.
2. Pomiar ryzyka - obejmuje definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz dokonania kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar.
 3. Ocena /szacowanie ryzyka - polega na określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem. W ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka.
 4. Monitorowanie ryzyka - polega na monitorowaniu odchyleń realizacji prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji, zaleceń). Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności.
 5. Raportowanie ryzyka - określenie formy i terminów przekazywania wewnętrznego sprawozdania o poziomie ryzyka, którego szczegółowość i częstotliwość sporządzania powinny być adekwatne do rodzaju i skali ponoszonego przez Bank ryzyka. Sprawozdanie powinno być dostępne dla właściwych pracowników w czasie wystarczającym do przeprowadzenia i podjęcia odpowiednich działań.
 6. Stosowanie mechanizmów kontrolnych i ograniczających ryzyko. Mechanizm kontrolny ryzyka to wyróżnione w ramach systemu zarządzania ryzykiem, rozwiązanie lub działanie wykonywane i stosowane w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, mające na celu utrzymanie ryzyka na określonym poziomie. Działanie mechanizmu kontroli ryzyka jest zapewniane poprzez stosowanie odpowiednio zaprojektowanych mechanizmów kontrolnych (np. rejestrowanie przekroczeń danego limitu, podział zadań w procesie oceny zdolności kredytowej).

Niezależne (bieżące) zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na:

1. Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka.
2. Ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, wykorzystując do tego celu informacje otrzymane z jednostek/komórek organizacyjnych Banku.
3. Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń.
4. Ograniczaniu/eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

Istotne w zarządzaniu ryzykiem jest zapewnienie zdolności dostosowania działalności Banku do zmieniających się warunków wewnętrznych i otoczenia zewnętrznego. Zarządzanie ryzykiem realizowane jest na podstawie zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku i wprowadzonych przez Zarząd Banku:

1. Strategii działania Banku Spółdzielczego w Pawłowicach na lata 2024-2026,
2. Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
3. Polityk dotyczących zarządzania poszczególnymi ryzykami,
4. Planu ekonomiczno-finansowego, z uwzględnieniem spełnienia zewnętrznych wymogów regulacyjnych dotyczących ostrożnego zarządzania ryzykiem.

Do podstawowych istotnych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi zalicza się:

1. ryzyko kredytowe,
2. ryzyko rynkowe, rozumiane jako ryzyko walutowe oraz,
3. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
4. ryzyko operacyjne (w tym braku zgodności oraz ryzyko systemów informatycznych),
5. ryzyko ICT,
6. ryzyko płynności i finansowania,
7. ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), będące pochodną w/w ryzyk,
8. ryzyko biznesowe, w tym wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych,
9. ryzyko bancassurance,
10. ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
11. ryzyko ESG,
12. inne ryzyka zidentyfikowane przez Bank, zgodnie z „Instrukcją oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Wszystkie ryzyka uznane za istotne posiadają pisemne procedury wewnętrzne, zgodne z obowiązującymi przepisami, tj. Rozporządzeniem CRR wraz z Rozporządzeniami Wykonawczymi UE, Ustawą Prawo Bankowe, Uchwałami i Rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego oraz z uwzględnieniem wytycznych Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych lub częściej, gdy zajdzie taka potrzeba pod względem dostosowania ich do: aktualnych przepisów prawa, zmian skali działalności Banku, zmian organizacyjnych, zaleceń wydanych przez audyt wewnętrzny i zewnętrzny, w wyniku przeprowadzonych kontroli. Wnioski z przeglądu procedur wraz z propozycjami zmian bądź uaktualnieniem zapisów mają formę pisemną i przekazywane są do akceptacji Zarządowi Banku, a w zakresie polityk i strategii zarządzania ryzykami również przedstawiane są do akceptacji Radzie Nadzorczej.

Nadzór nad ryzykami istotnymi sprawuje Prezes Zarządu Banku.

Obowiązujący system zarządzania ryzykiem zapewnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka oraz jego kontroli. Rozdzielenie to zostało określone w wewnętrznych przepisach Banku regulujących strukturę organizacyjną Banku oraz zakres działania poszczególnych jednostek / komórek organizacyjnych Banku.

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowanych na trzech niezależnych poziomach:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony) – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za działalność biznesową, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony) – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, a także działalność Komórki ds. zgodności;
- 3) poziom trzeci (trzecia linia obrony) – działalność audytu wewnętrznego.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy banku zgodnie z zakresem obowiązków i odpowiedzialności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza, która sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym również nadzór nad adekwatnością i skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku. Rada Nadzorcza przyjmuje odpowiednie informacje sprawozdawcze i wyniki kontroli wewnętrznej, na ich podstawie podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie na ryzyko. Nadzorując ryzyko operacyjne szczególną uwagę poświęca zagadnieniom bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych. W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje powołany przez nią Komitet Audytu, którego zasadniczym zadaniem jest m.in. monitorowanie skuteczności systemów zarządzania ryzykiem, systemów kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego.
2. Zarząd Banku, który projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym. Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank. Zarząd odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych.
3. Prezes Zarządu, który nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.
4. Komórka ds. ryzyka (Zespół ds. zgodności, zarządzania ryzykami i analiz), która zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez jednostki Banku. Odpowiada za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórka stosuje i monitoruje mechanizmy kontrolne ustanawiane w ramach kontroli ryzyka,

w tym odpowiada za opracowanie regulacji wewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, a także kontroluje przestrzeganie przyjętych w Banku limitów oraz przyjętego apetytu na ryzyko. Zespół ds. zgodności, zarządzania ryzykami i analiz pełni również zadania Komórki ds. bezpieczeństwa.

5. Komórka ds. analiz i monitoringu kredytowego (Zespół monitoringu i analiz kredytowych), która ma za zadanie dostarczanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej niezależnych ocen jakości portfela kredytowego i działania systemu kontroli wewnętrznej w zakresie działalności kredytowej, a także rozpoznawanie i dokonywanie pomiaru ryzyka w portfelu.
6. Komórka ds. zgodności, która ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności w działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. Zadaniem komórki jest zapewnianie przestrzegania polityki zgodności.
7. Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodności działań wszystkich jednostek i komórek z wewnętrznymi regulacjami Banku i przepisami prawa. Audyt wewnętrzny sprawuje wyodrębniona organizacyjnie komórka audytu na podstawie Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.
8. Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też komórkami organizacyjnymi Banku, które biorą udział w tym procesie poprzez realizację celów zawartych w strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.

Na datę sporządzenia niniejszej Informacji:

Organem zarządzającym w Banku jest Zarząd Banku, powołany przez Radę Nadzorczą. W 2025 roku Zarząd Banku działał w trzyosobowym składzie. Na dzień 31.12.2025 r. skład Zarządu Banku stanowił:

1. Prezes Zarządu,
2. Wiceprezes Zarządu,
3. Członek Zarządu.

W kwietniu 2025 r. nastąpiła zmiana w składzie Zarządu Banku (na Prezesa Zarządu został powołany dotychczasowy Wiceprezes Zarządu ds. handlowych, powołany został również nowy Wiceprezes Zarządu ds. handlowych).

Organem nadzorującym w Banku jest Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza w 2025 roku funkcjonowała w siedmioosobowym składzie.

W roku 2025 członkowie Zarządu oraz członkowie Rady Nadzorczej nie pełnili funkcji w Zarządach i Radach Nadzorczych innych podmiotów.

Na koniec 2025 roku Bank zatrudniał 23 osoby, w tym 20 osób na pełny etat oraz 3 osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy.

W Banku obowiązują wewnętrzne limity dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka, dostosowane do skali, profilu i złożoności działalności Banku, które Bank uznaje za istotne. Limity wewnętrzne uwzględniają specyfikę i skalę prowadzonej przez Bank działalności, częstotliwość występowania sytuacji obciążonych ryzykiem, są mierzalne, możliwe do raportowania oraz bazują na założeniach uwzględniających podejście perspektywiczne. Ustalanie, przestrzeganie, monitoring i okresowa weryfikacja wewnętrznych limitów ma na celu dywersyfikację i ograniczanie wielkości ryzyka w Banku, a także wykrywanie przypadków niepożądanego wzrostu ryzyka.

Obowiązujące w Banku limity powinny ograniczać zagrożenie nieoczekiwanego wzrostu ekspozycji banku na ryzyko w wyniku zmian warunków rynkowych i efektywnie zapobiegać podejmowaniu nadmiernego ryzyka.

Wysokość limitów wewnętrznych ustalana jest na podstawie analiz sporządzonych w formie pisemnej z uwzględnieniem założeń testów warunków skrajnych. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowalnego przez Radę Nadzorczą Banku ogólnego poziomu ryzyka Banku – apetytu na ryzyko. Zasady ustalania i aktualizacji wysokości limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania określają wewnętrzne procedury Banku.

Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość ustala Zarząd w porozumieniu z Komórką ds. ryzyka.

Procedury Banku dotyczące zarządzania ryzykiem nie dopuszczają sytuacji przekroczenia przyjętych limitów.

Dla każdego istotnego rodzaju ryzyka jest ustanawiany limit strategiczny wyznaczany spośród ustalonych przez Radę Nadzorczą wskaźników ogólnego poziomu ryzyka. Limit strategiczny to wskaźnik o szczególnym znaczeniu dla Banku wymagający znaczącego zaangażowania w jego osiągnięcie lub utrzymanie w dłuższej perspektywie czasowej.

W ramach procesu zarządzania ryzykami i jego pomiaru, Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla wszystkich mierzalnych rodzajów ryzyka, które zostały uznane jako istotne. Bank projektując i stosując testy warunków skrajnych uwzględnia zasadę proporcjonalności, adekwatnie do swojej skali działalności, a także struktury i poziomu ryzyka obciążającego Bank. Szczegółowe założenia i scenariusze przyjęte w testach warunków skrajnych są zawarte w obowiązujących procedurach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Przyjęte założenia testów warunków skrajnych podlegają przeglądowi co najmniej raz w roku (w ramach przeglądu zarządczego), a także w sytuacji istotnych zmian warunków rynkowych lub biznesowych, aby zapewnić odpowiednią specyfikację i stopień dotkliwości. Przeglądy uwzględniają zmiany warunków rynkowych, charakteru, skali i złożoności działalności oraz profilu ryzyka Banku, a także faktyczne doświadczenia w zakresie radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

Analizy sporządzane są w formie pisemnej, a wyniki prezentowane organom zarządczym Banku. Rezultaty testów warunków skrajnych Bank wykorzystuje w procesie zarządzania ryzykiem m.in. poprzez:

1. weryfikację polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
2. ocenę adekwatności przyjętych w Banku limitów,
3. ocenę skuteczności określonych w Banku testów warunków skrajnych i planów awaryjnych.

Ryzyko kredytowe:

Ryzyko kredytowe to dla Banku ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta.

Ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłatenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat. Działalność kredytowa ma podstawowe znaczenie dla stabilności funkcjonowania i dochodowości Banku. Celem podstawowym Banku jest jego rozwój poprzez przede wszystkim stabilny wzrost działalności kredytowej przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyka kredytowego.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, stabilnego i zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) utrzymywanie ryzyka kredytowego Banku w granicach tolerancji na ryzyko,
- 3) utrzymywanie ryzyka koncentracji w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany (utrzymywanie dywersyfikacji w zakresie objętym limitami koncentracji, która nie spowoduje powstawania dodatkowych wymogów kapitałowych),
- 4) dbałość o długoterminowe bezpieczeństwo Banku wynikające z czynników ryzyka ESG oraz wpływ ryzyka ESG na ryzyko kredytowe wynikające z ekspozycji wobec klientów i kontrahentów i ich narażenia na czynniki ryzyka ESG,
- 5) ograniczanie ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka powiązanego z czynnikami środowiskowymi, społecznymi i związanymi z zarządzaniem (czynniki ESG) na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy do obsługi zadłużenia,
- 6) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 7) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 8) działania organizacyjno-proceduralne,
- 9) przeprowadzanie testów warunków skrajnych z uwzględnieniem czynników ESG.

Ryzyko kredytowe obejmuje w Banku ryzyko koncentracji, ryzyko inwestycji oraz ryzyko rezydualne, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych. W Banku wprowadzono szereg instrukcji określających proces zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank dąży do ograniczania ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji wyznaczając limity rozwoju akcji kredytowej, w odniesieniu do branż, zabezpieczeń, grup klientów, produktów itp. Działalność kredytową Banku cechuje dążenie do zachowania równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem. Równowaga ta jest możliwa dzięki podejmowaniu przez Bank odpowiednich działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka.

Ryzyko koncentracji – zagrożenie wynikające z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji wobec poszczególnych klientów, grup powiązanych klientów, klientów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym, prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, podmiotów należących do grupy kapitałowej banku (zarówno w ujęciu transgranicznym, jak i krajowym), ekspozycji denominowanych w tej samej walucie lub indeksowanych do tej samej waluty, z tytułu stosowanych technik ograniczania ryzyka kredytowego oraz dużych pośrednich ekspozycji kredytowych, takich jak pojedynczy wystawca zabezpieczenia, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności lub doprowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka banku.

Ryzyko rezydualne – część ryzyka kredytowego wynikająca z mniejszej niż założona skuteczności stosowanych technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Ryzyko inwestycji – ryzyko nieotrzymania planowanego zwrotu z instrumentu finansowego lub utraty zainwestowanych środków.

W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, a także przestrzegania przepisów prawnych oraz regulacyjnych Bank zarządza ryzykiem koncentracji wykorzystując odpowiednie procedury wewnętrzne określające m.in. zasady ustalania, aktualizowania, monitorowania i raportowania limitów koncentracji zaangażowań.

Celem monitorowania ryzyka koncentracji jest wczesna identyfikacja ryzyka i podejmowanie działań ograniczających ryzyko koncentracji w Banku.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela, z uwzględnieniem dużych ekspozycji zgodnie z „Instrukcją zarządzania ryzykiem kredytowym”.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji w oparciu o:

- 1) ustalone limity koncentracji kredytowej w ujęciu jednostkowym oraz w stosunku do całego portfela kredytowego,
- 2) przeprowadzanie testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka koncentracji,
- 3) badanie koncentracji w zakresie finansowania (ryzyko płynności),
- 4) badanie wskaźników koncentracji przed udzieleniem kredytów,
- 5) monitorowania wskaźników koncentracji,
- 6) raportowanie przekroczeń limitów koncentracji oraz analizę ich przyczyn.

Bank tworzy rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności dla zapewnienia bezpieczeństwa środków pieniężnych zgromadzonych przez Klientów.

Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące należności tworzone są na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

W celu ograniczania skutków ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia ekspozycji kredytowych. Przyjmowane zabezpieczenia powinny spełniać kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości ich kontroli, zgodnie z obowiązującą w Banku Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych oraz z Instrukcją monitorowania ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych.

Zabezpieczenie ekspozycji kredytowej powinno być adekwatne do poziomu ryzyka kredytowego generowanego przez tę ekspozycję. Ekspozycja kredytowa oraz wartość zabezpieczenia podlegają monitoringowi w całym okresie kredytowania.

Wartość przyjmowanych zabezpieczeń na nieruchomości powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania, uwzględniając rodzaj nieruchomości (mieszkalna, komercyjna), rynek zabezpieczeń (pierwotny, wtórny), rodzaj produktu itp.

Bank stale monitoruje zmiany na rynku typowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.

Bank preferuje zabezpieczenia zwrotności kredytów, które pozwalają na:

- a. Skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów,
- b. Pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych,
- c. Przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym w rachunku wymogu kapitałowego.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności to dla Banku zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
2. podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
3. utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

Celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych i rolników oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi procedurami. Stabilność pozyskiwanych środków i systematyczny wzrost kwoty osadu na depozytach są szczególnie istotne dla finansowania długoterminowych należności Banku.

Zasady zarządzania ryzykiem płynności zostały ujęte w obowiązującej w Banku Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności (...).

Funkcjonujący w Banku system zarządzania płynnością zapewnia codzienny monitoring ekspozycji na ryzyko płynności. Sporządzane z odpowiednią częstotliwością raporty przekazywane dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Ryzyko stóp procentowej

Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym (IRRBB) to obecne lub przyszłe ryzyko spadku zarówno wartości dochodów, jak i wartości ekonomicznej Banku, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych w związku z:

- a) ryzykiem niedopasowania – wynikającym ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na stopę procentową, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania, obejmujące zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe);
- b) ryzykiem bazowym – wynikającym z wpływu względnych zmian stóp procentowych na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności/wymagalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych. Ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych.
- c) ryzykiem opcji – wynikającym z opcji (wbudowanych i jawnych), w przypadku, gdy Bank lub jego klient może zapewnić poziom i terminy przepływów pieniężnych. Może to być ryzyko wynikające z:
 - pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne np. – np. kredyty dające kredytobiorcy prawo spłaty przed terminem pozostałej części kredytu lub zmiany charakteru oprocentowania (stałe/zmiennie), różnego typu instrumenty dłużne zawierające opcje typu *call* lub *put*, dające możliwość wcześniejszego wykupu instrumentu;
 - domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta) – np. wolumen kredytów hipotecznych, rachunków bieżących, oszczędnościowych i depozytów, gdzie klient ma możliwość odejścia

od umownego terminu zapadalności; wolumen zobowiązań, w przypadku których decyzje klientów o ich uruchomieniu są wrażliwe na zmiany stóp procentowych.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
2. podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
3. codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych,
4. zarządzanie ryzykiem CSRBB,
5. dążenie do utrzymania wskaźników EVE i NII na wymaganym poziomie.

Stosowane w Banku zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej wyznacza obowiązująca w Banku Instrukcja pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej (...).

Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej jest ograniczona przez system limitów, których wykonanie podlega miesięcznemu badaniu przez komórkę ds. ryzyka.

Ryzyko walutowe:

Ryzyko walutowe jest to część ryzyka rynkowego. Ryzyko strat wynikających ze zmian kursów walutowych.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczenie skutków narażenia Banku oraz klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko walutowe ograniczony jest obowiązującym systemem limitów zarówno nadzorczych, jak i wewnętrznych.

Proces pomiaru i monitorowania odbywa się przy udziale Banku Zrzeszającego, z którym została zawarta umowa w tym zakresie.

Sformalizowane zasady zarządzania ryzykiem walutowym zostały wprowadzone w formie pisemnej w „Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym (...)”.

Ryzyko operacyjne:

Ryzyko operacyjne jest to możliwość wystąpienia straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych obejmujących także ryzyko prawne. Ryzyko to występuje w ścisłym związku z ryzykiem braku zgodności.

Ryzyko braku zgodności to skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie ryzyka wystąpienia strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
2. opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
3. identyfikacja i analiza procesów, prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności), a także rejestru zewnętrznych incydentów ryzyka operacyjnego, analiza KRI, samoocena, mapa ryzyka,
4. określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
5. zdefiniowanie tolerancji/apetytu Banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym oraz określone działania, które Bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
6. zarządzanie kadrami, z uwzględnieniem ryzyka ESG,
7. weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi,
8. przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie, kontrolę oraz redukovanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły. Ocena ryzyka przeprowadzana jest na podstawie danych zebranych w procesie identyfikacji i oceny zdarzeń operacyjnych z wszystkich komórek organizacyjnych Banku oraz po dokonaniu analizy i oceny tych danych przez komórkę monitorującą ryzyko.

System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informacje kwartalne przedkładane organom zarządczym Banku.

W Banku zdefiniowane są metody ograniczania (redukovania) ryzyka operacyjnego oraz łagodzenia skutków zrealizowania tego ryzyka.

Zasady zarządzania tymi ryzykami ujęte zostały w obowiązującej w Banku „Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym (...)”.

Ryzyko biznesowe:

Ryzyko biznesowe – ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzykiem biznesowym Bank zarządza opracowując plan ekonomiczno-finansowy, w którym uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym.

Najistotniejszym dla Banku elementem ryzyka biznesowego jest ryzyko wyniku finansowego, rozumiane jako ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Cel ten jest realizowany poprzez podejmowanie nowych inicjatyw biznesowych, obejmujących podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. planowanie działalności handlowej – strategii biznesowej,
2. podejmowanie działań zmierzających do realizacji wyznaczonej strategii biznesowej, określonych w Strategii działania Banku,
3. odpowiednie kształtowanie marż, w celu uzyskania planowanego wyniku odsetkowego,
4. odpowiednie kształtowanie kosztów i przychodów Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wyniku finansowego,
5. zarządzanie ryzykiem bankowym,
6. analizę czynników mogących mieć niekorzystny wpływ na realizację planu (ryzyko biznesowe).

Głównym źródłem wyniku finansowego Banku jest działalność podstawowa (biznesowa). Warunkiem uzyskania planowanego wyniku finansowego jest odpowiednia polityka cenowa, zapewniająca optymalną wysokość marży odsetkowej. Planowanie wyniku odsetkowego odbywa się w ramach polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Bank kształtuje poziom marży w oparciu o analizę rynku oraz prognozy zmian rynkowych stóp procentowych.

Zasady zarządzania ryzykiem biznesowym zawiera Instrukcja procesu planowania w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiedniego poziomu funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów TIER I, podstawowy TIER I i TIER II,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia (UE) nr 575/2013,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Poziom funduszy własnych:

1. Bank jest zobowiązany utrzymywać kapitał założycielski (kapitał podstawowy Tier I pomniejszony o fundusz ogólnego ryzyka) w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych Banku i dodatkowych pozycji bilansu określonych przez KNF, na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufory kapitału (bezpieczeństwa, systemowy i antycykliczny) z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD / CRR;
 - 2) oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny), powiększona o bufory kapitału (bezpieczeństwa, systemowy i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD / CRR.
3. Bank jest zobowiązany do utrzymywania łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie co najmniej 8% (rekomendowany poziom to 13,50%), współczynnika kapitału podstawowego TIER 1 na poziomie nie niższym niż 4,5% (rekomendowany poziom to 10,00%) oraz współczynnika kapitału TIER 1 na poziomie nie niższym niż 6% (rekomendowany poziom to 11,50%).
4. W przypadku obniżenia łącznego współczynnika kapitałowego poniżej poziomu 13,50%, Bank przeprowadza szczegółową analizę wymogów kapitałowych kształtujących poziom łącznego współczynnika kapitałowego oraz podejmuje działania ograniczające poszczególne rodzaje ryzyka.
5. Bank jest zobowiązany do przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji procesu szacowania i utrzymania kapitału wewnętrznego nie rzadziej niż raz do roku, w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności Banku.
6. Niezależnie od rocznych przeglądów, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest odpowiednio dostosowywany w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa Bank.
7. Bank dostosowuje strategię i politykę budowy funduszy własnych do wymagań pakietu CRD / CRR, Bank spełnia normy kapitałowe określone w pakiecie CRD / CRR,
8. W celu utrzymania wskaźników kapitałowych na wymaganym poziomie Bank może podejmować następujące działania:
 - 1) zwiększenie funduszu zasobowego z tytułu odpisu całego zysku netto za każdy poprzedni rok,

- 2) cykliczną analizę zasad tworzenia wymogów kapitałowych,
- 3) zmianę struktury aktywów pod kątem wag ryzyka,
- 4) zmianę struktury aktywów na bardziej dochodowe,
- 5) sprzedaż części portfela kredytowego.

Budowa funduszy własnych:

Podstawowym źródłem zwiększania funduszy własnych Banku jest wypracowany przez Bank wynik finansowy poprzez coroczne odpisy na fundusz zasobowy.

W Banku dokonywane są analizy wpływu wystąpienia warunków skrajnych (spadek funduszy, wzrost wymogów kapitałowych) na łączny współczynnik kapitałowy i na podstawie tych analiz opracowuje się i weryfikuje plany awaryjne w zakresie adekwatności kapitałowej.

Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych do określania buforu kapitału w postaci bądź nadwyżki ponad wymagalny minimalny współczynnik kapitałowy oraz w postaci określonych w Polityce Kapitałowej planów awaryjnych zwiększenia funduszy własnych.

Strategia kształtowania funduszy własnych podlega analizie pod względem jej dostosowania do aktualnej sytuacji Banku w ramach przeglądu zarządczego oraz w momencie przygotowywania planu ekonomiczno-finansowego i Polityki Kapitałowej Banku.

Bank dąży do kształtowania zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach w taki sposób, aby zmniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla bieżącej i przyszłej adekwatności kapitałowej banku. W celu ograniczenia tych zagrożeń, w Banku ustalane są odpowiednie limity dotyczące inwestycji kapitałowych w podmiotach finansowych.

Wymogi kapitałowe:

Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu (UE) nr 575/2013, z uwzględnieniem buforów kapitału.

Bank analizuje inne istotne rodzaje ryzyka, na które tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe, Zasady tworzenia wymogów kapitałowych zawiera procedura szacowania wymogu kapitałowego oraz oceny adekwatności kapitałowej obowiązująca w Banku.

W Polityce Kapitałowej Bank określa limity alokacji kapitału z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, które są dostosowane do skali, złożoności i poziomu ryzyka występującego w Banku. Analizie poddaje się przestrzeganie w/w limitów, a każde przekroczenie jest sygnalizowane Radzie Nadzorczej wraz z informacjami na temat podjętych działań w celu uniknięcia takiej sytuacji w przyszłości.

Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie łącznego współczynnika kapitałowego oraz pozostałych współczynników kapitałowych na poziomie nie niższym niż wymagany minimalny poziom regulacyjny, zgodnie ze wskazaniem Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym.

W cyklach co najmniej rocznych Bank dokonuje weryfikacji istotności ryzyk, przyjmując kryteria ilościowe i jakościowe.

Zasady zarządzania ryzykiem kapitałowym określono w Polityce kapitałowej Banku

stanowiącej załącznik do Założeń do planu ekonomiczno-finansowego oraz w Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka (...).

Informacje na temat ryzyk środowiskowych, społecznych i z zakresu ładu korporacyjnego - ryzyk ESG:

Ryzyko ESG to ryzyko strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla Banku, spowodowanych obecnym lub przyszłym wpływem czynników środowiskowych, społecznych lub związanych z ładem korporacyjnym (tj. czynników ryzyk ESG) na kontrahentów Banku lub aktywa, w które Bank inwestuje.

Ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej lub ładu korporacyjnego (ESG) nie są traktowane jako odrębne komponenty ryzyka bankowego, lecz wpływają na różne rodzaje ryzyka finansowego, operacyjnego oraz strategicznego i biznesowego, w szczególności na ryzyko: kredytowe, rynkowe, płynności, operacyjne i biznesowe (w tym reputacji).

Bank uwzględnia ryzyko ESG na etapie procedowania nowych transakcji kredytowych oraz w procesie monitorowania tych transakcji. Ocena poziomu ryzyka przeprowadzana jest w oparciu o informacje pozyskane od klienta. Każdemu czynnikowi przypisana jest odpowiednia waga istotności, natomiast łączna ocena ryzyka wynikającego z czynników ESG generuje małe, średnie lub wysokie ryzyko. Bank w ramach zarządzania ryzykiem ustalił odpowiednie limity ograniczające poziom ryzyka.

5. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniających się do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System kontroli wewnętrznej oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
- 2) Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 3) Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,
- 4) Rekomendacji H KNF dotyczącej kontroli wewnętrznej w bankach,
- 5) Rekomendacji Z KNF dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach,
- 6) Innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

System kontroli wewnętrznej obejmuje całą działalność Banku, na który składa się:

- 1) Funkcja kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku, w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku. Obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji oraz monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontroli wewnętrznej (weryfikacja i testowanie).
- 2) komórka do spraw zgodności – mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, przyjętymi w Banku standardami rynkowymi oraz przedstawienia raportów w tym zakresie.
- 3) niezależna komórka audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony, mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej w Banku.

Na funkcję kontroli składają się:

- a) mechanizmy kontrolne wbudowane w procesy funkcjonujące w Banku,
- b) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
- c) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

W Banku zapewnia się realizację celów systemu kontroli wewnętrznej poprzez funkcjonowanie mechanizmów kontrolnych, dostosowanych do specyfiki danego obszaru działalności Banku, przebiegu i stopnia złożoności procesów, występującego ryzyka oraz skali i istotności nieprawidłowości, efektywności systemów informatycznych wspomagających procesy, dostępności zasobów ludzkich i sprawowanego nadzoru.

Kontrola dokumentów przeprowadzana jest pod względem:

- merytorycznym,
- formalnym,
- rachunkowym.

Podstawowy zakres czynności badanych w ramach weryfikacji bieżącej (poziomej i pionowej) ujęty jest w Matrycy funkcji kontroli, rocznym planie testowania oraz metodykach poszczególnych testów.

Schemat organizacji systemu kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

- 1) Pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki / jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za

monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.

- 2) Druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego.
- 3) Trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, który w Banku jest realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Na pierwszej i drugiej linii obrony pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne oraz niezależnie monitorują ich przestrzeganie poprzez weryfikację bieżącą oraz testowanie okresowe.

Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, na podstawie opinii Komitetu Audytu. Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej sprawuje Prezes Zarządu.

6. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT RYZYKA PŁYNNOŚCI (Rekomendacja P)

Płynność w Banku to zdolność do terminowego regulowania zobowiązań oraz zdolność do pozyskania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów, zdolność do generowania przez Bank dodatniego salda przepływów gotówkowych w określonym horyzoncie czasowym w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia dodatkowych kosztów. Utrzymywany przez Bank poziom płynności (akceptowalny poziom ryzyka płynności został określony w Założeniach do planu ekonomiczno-finansowego będącego uszczegółowieniem Strategii działania Banku) musi być dostosowany do rodzaju i rozmiarów prowadzonej działalności i winien zapewniać posiadanie lub łatwy dostęp do środków finansowych w wysokości zapewniającej pokrycie aktualnego lub potencjalnego zapotrzebowania na te środki ze strony klientów Banku.

Ryzyko płynności w Banku jest jednym z najważniejszych aspektów działalności Banku. Rozumiane jest jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat.

Utrzymywanie płynności na odpowiednim poziomie jest podstawą istnienia Banku.

Bank określił akceptowalny poziom apetytu na ryzyko płynności.

Tolerancja ryzyka płynności Banku określona jest – w ujęciu ilościowym jako zestaw limitów (miar), zarówno zewnętrznych i wewnętrznych, obejmujących również miarę typu „horyzont

przeżycia” w warunkach skrajnych, uwzględniającą scenariusze o różnym stopniu dotkliwości i prawdopodobieństwa.

Monitorowanie i pomiar płynności finansowej prowadzone są przez Bank zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami i specyfiką działalności.

Monitorowanie ryzyka płynności obejmuje m.in. czynności:

- 1) wyliczanie nadzorczych norm płynności, w tym wskaźnika pokrycia wypływów netto LCR, wskaźnika stabilnego finansowania NSFR,
- 2) codzienne badania wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku w BPS, celem efektywnego wykorzystania i lokowania wolnych środków,
- 3) systematyczna analiza luki płynności uwzględniająca wskaźniki płynności w wybranych przedziałach czasowych,
- 4) wyznaczanie i monitorowanie poziomu wykorzystania limitów koncentracji oraz ostrożnościowych,
- 5) badanie poziomu osadu na wkładach depozytowych oraz analiza wskaźników stabilności bazy depozytowej.

a) Rola i zakres odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonalnych i biznesowych:

Podmiotami odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem płynności w Banku są:

- Rada Nadzorcza, która zatwierdza plan ekonomiczno-finansowy, strukturę organizacyjną Banku, strategię zarządzania ryzykami.
- Zarząd (poprzez wyznaczonego członka Zarządu) odpowiadający za stworzenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem płynności i nadzorujący to ryzyko w Banku.
- Główny Księgowy odpowiedzialny za bieżące zarządzanie płynnością.
- Zespół ds. zgodności, zarządzania ryzykami i analiz odpowiedzialny za sporządzanie analiz ryzyka płynności, dokonywanie identyfikacji zagrożeń mających wpływ na płynność Banku, opracowywanie propozycji rodzajów i wysokości limitów wewnętrznych oraz ich okresowej weryfikacji.
- wszyscy pracownicy Banku zobowiązani do przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku, sygnalizowanie zagrożeń, kształtowanie pozytywnego wizerunku oraz do przeprowadzania rzetelnej kontroli bieżącej.

b) Pozyskiwanie / dywersyfikacja źródeł finansowania:

Płynność finansową Banku w głównej mierze kształtują środki ulokowane przez podmioty niefinansowe. Po stronie aktywnej w większości są one zagospodarowywane w lokaty terminowe i dłużne papiery wartościowe, w coraz większym stopniu finansowany jest nimi także rozwój akcji kredytowej Banku.

Dla bezpieczeństwa działania Banku ważne jest utrzymywanie zróżnicowanych źródeł finansowania aktywów. W celu zwiększenia poziomu ich dywersyfikacji Bank podejmuje działania służące systematycznemu wzrostowi salda i poziomu stabilności środków

pozyskiwanych od podmiotów niebankowych, w tym od gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych.

Bank nie korzysta ze środków Banku Zrzeszającego w celu finansowania swojej działalności. Do finansowania działalności kredytowej wykorzystywane są głównie fundusze własne, a także stabilna część bazy depozytowej.

Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku, gdzie głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty osób fizycznych oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Na datę 31.12.2025r. struktura bazy depozytowej kształtowała się:

Grupa podmiotowa	Udział procentowy w bazie depozytowej ogółem
Depozyty osób fizycznych	54,16%
Depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych	15,97%
Depozyty sektora budżetowego	29,52%
Depozyty podmiotów finansowych	0,35%
RAZEM	100,00%

Depozyty stabilne na dzień 31 grudnia 2025 r. stanowiły 57,07% bazy depozytowej. W poszczególnych grupach podmiotowych udział ten kształtował się:

Grupa podmiotowa depozytów stabilnych	Udział w depozytach stabilnych
Depozyty a'vista osób fizycznych	89,72%
Depozyty terminowe osób fizycznych	86,57%
Depozyty a'vista pozostałych podmiotów. niefinansowych	80,90%
Depozyty terminowe pozostałych podmiotów niefinansowych	54,74%

c) Stopień scentralizowania procesu zarządzania ryzykiem płynności:

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych i obejmuje wszystkie komórki organizacyjne Banku. W celu ograniczenia tego ryzyka, Bank zarządza płynnością krótko-, średnio- oraz długoterminową. Realizacja strategii i polityki zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku. Całościowy charakter zarządzania uwzględnia wszystkie istotne dla Banku rodzaje ryzyka i zależności między nimi.

Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów:

- płynności,
- bezpieczeństwa,
- rentowności.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka płynności Bank wprowadził limity ostrożnościowe i wskaźniki wczesnego ostrzegania pozwalające na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.

Podstawą do wyznaczania limitów jest apetyt na ryzyko, ustalany w ramach planowania strategii zarządzania ryzykiem - określony w strategii zarządzania ryzykiem, w Założeniach do planu ekonomiczno-finansowego, polityce oraz Strategii działania Banku.

Poziom wykonania oraz wykorzystania przyjętych limitów podlega systematycznemu monitorowaniu i raportowaniu do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

d) Zasady funkcjonowania i zabezpieczenia płynności w ramach zrzeszenia:

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach jest zrzeszony w Zrzeszeniu BPS, jest równocześnie członkiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Podział zadań w ramach zarządzania ryzykiem płynności:

1. Zadania wykonywane przez Bank Zrzeszający na rzecz Banku: prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banku, zabezpieczanie Banku przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych, prowadzenie rachunku bieżącego, rachunku rezerwy obowiązkowej i rachunku depozytu obowiązkowego Banku, gromadzenie nadwyżek środków banków spółdzielczych, utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR), zabezpieczenie płynności śróddziennej.
2. Zadania Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS: udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony, ustalanie limitów ryzyka płynności, monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej.

e) Rozmiar i skład nadwyżki płynności:

Zarządzając ryzykiem płynności Bank utrzymuje odpowiednią nadwyżkę płynności, złożoną z łatwo zbywalnych aktywów, w celu zabezpieczenia możliwości przetrwania sytuacji kryzysowych związanych z ryzykiem płynności.

Utrzymywana wielkość nadwyżki nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych jest adekwatna do poziomu ryzyka płynności, na jakie narażony jest Bank, powiązana z potrzebami płynnościowymi w skrajnych warunkach, dostosowana do tolerancji ryzyka płynności Banku, obliczona z uwzględnieniem wszystkich istotnych źródeł ryzyka płynności, oraz z zastosowaniem odpowiednich korekt w odniesieniu do aktywów, które mogą zostać zastawione w banku zrzeszającym lub systemie ochrony instytucjonalnej, w celu realistycznego odzwierciedlenia kwoty finansowania, jaką Bank może efektywnie uzyskać z tytułu zastawienia tych aktywów w scenariuszach warunków skrajnych.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki w tys. zł.
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	30 683

NADWYŻKA PŁYNNOŚCI – skład na 31.12.2025		
Część podstawowa nadwyżki płynności, w tym:		
gotówka	1 872	1,70%
rachunek bieżący	400	0,36%
bony pieniężne	69 946	63,66%
depozyt obowiązkowy	14 276	13,00%
obligacje skarbowe / gwarantowane przez Skarb Państwa	21 344	19,43%
Linia debetowa w BPS	2 034	1,85%
Razem aktywa płynne	109 872	100,00%
Wymagany poziom aktywów płynnych	30 683	
Nadwyżka płynności razem	79 189	

f) Normy płynności:

Wskaźniki norm płynności wynikające z Rozporządzenia CRR na datę 31 grudnia 2025 r. wyniosły:

- wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) – 358,08% wobec limitu min. 100%,
- wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR) – 191,29% wobec limitu min. 100%.

g) Urealniona luka płynności finansowej:

W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów, Bank w cyklach miesięcznych dokonuje analizy rozkładu ich zapadalności / wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźniki tzw. urealnionej luki płynności finansowej. Stosowane metody urealniania terminów zapadalności wybranych, kluczowych z punktu widzenia płynności pozycji aktywów i pasywów, mają na celu poprawne prognozowanie zachowania się struktury bilansu oraz wpływów i wypływów w czasie.

Podokres płynności	Urealniona luka płynności - stan na 31 grudnia 2025
Płynność bieżąca	
a 'vista	0,07
1-7 dni	1,43
Płynność krótkoterminowa	
pow. 7 dni - 1 miesiąc	1,43
Płynność średnioterminowa	
1-3 miesiące	1,39
pow. 3-6 miesięcy	1,27
pow. 6-12 miesięcy	1,18
Płynność długoterminowa	
pow. 1-2 lat	1,10
pow. 2-5 lat	1,09
pow. 5-10 lat	1,19
pow. 10-20 lat	1,13
pow. 20 lat	0,98

h) Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia:

Bank może korzystać z pomocy finansowej w postaci kredytu płynnościowego udzielanego na refinansowanie, pozyskania środków dostępnych w ramach dopuszczalnego debetu w rachunku lub w ramach limitu lokacyjnego, pozyskania środków z depozytu obowiązkowego, wypełnienie nadzorczych norm płynności.

Z uwagi na zawarcie umowy ochrony instytucjonalnej Bank może korzystać z określonych w umowie ochrony sytuacjach z wsparcia z funduszu zabezpieczającego płynność w ramach zawartej umowy.

i) Aspekty ryzyka płynności Banku:

Bank identyfikuje katalog przyczyn, które w przypadku ich zrealizowania się mogą wpłynąć w mniejszym lub większym stopniu na zmianę poziomu ryzyka płynności:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów oraz niekorzystna skumulowana luka płynności w poszczególnych przedziałach czasowych,
- zrywalność depozytów terminowych przez klientów,
- nadmierna koncentracja depozytów wg grup podmiotowych,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie, w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- ograniczenie możliwości znalezienia innych źródeł finansowania, w szczególności na hurtowym rynku finansowym,
- brak wypełnienia wewnętrznych limitów Systemu Ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- wadliwy stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej, Bank regularnie analizuje, identyfikuje i monitoruje wyżej wymienione pozycje, aby w porę zapobiegać pojawieniu się zwiększonego poziomu ryzyka płynności.

j) Techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności:

W celu ograniczenia ryzyka płynności podejmowane są działania:

- kształtowanie struktury aktywów i pasywów (zapadalności/wymagalności) w taki sposób, aby dopasować ją do potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku;
- utrzymywanie odpowiednich zasobów aktywów płynnych dla zapewnienia nieprzewidzianego zapotrzebowania na środki, na poziomie uzależnionym od stabilności depozytów oraz prawdopodobieństwa szybkiego wzrostu portfela kredytowego;
- ograniczanie koncentracji wierzytelności, zaangażowań wobec udziałowców i grup powiązanych kapitałowo i organizacyjnie oraz innych nadmiernych zaangażowań;
- wyodrębnienie stabilnych źródeł finansowania i podejmowanie działań w celu ich powiększenia;
- utrzymywanie zróżnicowanej bazy depozytowej, zarówno w kategoriach terminowości, jak i podmiotowości klientów (ograniczanie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania);

- stałe umowy współpracy z bankami umożliwiające przyjęcie lokat międzybankowych lub zaciągnięcie kredytów i pożyczek;
- pozyskiwanie środków na rynkach finansowych innymi dostępnymi metodami;
- trafne prognozy śróddzienne, krótko-, średnio- i długoterminowe dotyczące przepływów pieniężnych;
- wypracowywanie technik szybkiego reagowania na działanie czynników zewnętrznych;
- kształtowanie właściwych relacji z klientami – zarówno kredytobiorcami, jak i deponentami w celu zmniejszenia niepewności co do ewentualnych ich zachowań w momencie powstania sytuacji kryzysowej.

Zamierzenia Banku, służące redukcji ryzyka płynności, realizowane są również poprzez podejmowanie następujących działań:

- monitorowanie dostosowania regulacji wewnętrznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych,
- usprawnianie zarządzania ryzykiem płynności,
- organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem płynności oraz dla pozostałych w zakresie w jakim generują ryzyko płynności,
- monitorowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności,
- stosowanie systemu limitów określających akceptowalny poziom ryzyka,
- odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów,
- identyfikację wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności,
- wprowadzenie planów awaryjnych, różnych w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności,
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

k) Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności:

Głównymi pojęciami w tym procesie są:

- **płynność płatnicza** - zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- **płynność śróddzienna** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu,
- **płynność bieżąca** - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,
- **płynność krótkoterminowa** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,
- **płynność średnioterminowa** - zapewnienie wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 miesiąca do 12 miesięcy,
- **płynność długoterminowa** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy.

Inne pojęcia zostały określone w procedurze wewnętrznej „Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

l) Testy warunków skrajnych:

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych służące identyfikacji i określeniu ilościowemu ekspozycji Banku na możliwe przyszłe zdarzenia płynnościowe, analizując ich możliwy wpływ na przepływy pieniężne, pozycję płynnościową, rentowność i wypłacalność.

Zakres i częstotliwość przeprowadzania testów warunków skrajnych jest współmierna do charakteru, rozmiaru i skali działalności banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka. Przy sporządzaniu założeń testów warunków skrajnych Bank uwzględnia uwarunkowania wewnętrzne, systemowe oraz łączy różne warianty powstawania scenariuszy kryzysowych. W bieżącym zarządzaniu ryzykiem płynności w Banku szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn występujących zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania Banku z wykorzystaniem scenariuszy testów warunków skrajnych.

Bank sporządzając testy warunków skrajnych bierze pod uwagę trzy warianty:

- a) wariant wewnętrzny – zakładający niechęć do Banku innych uczestników rynku,
- b) wariant systemowy – zakładający ograniczenie dostępnego finansowania,
- c) wariant łączny stanowiący kombinację obu powyższych wariantów.

Testy warunków skrajnych są elementem planów awaryjnych.

Bank określa scenariusze wystąpienia sytuacji kryzysowej, związanej z zagrożeniem utraty płynności, obrazujące możliwość maksymalnego okresu obsługi klientów Banku. Scenariusze postępowania awaryjnego traktowane są jako element planów awaryjnych.

Wyniki testowania scenariuszy postępowania awaryjnego stanowiących część planów awaryjnych są wykorzystywane przez Bank w procesie zarządzania ryzykiem płynności, w procesie tworzenia i zmian w procedurach, przy ustalaniu wysokości limitów, założeń testów warunków skrajnych, zmian w strukturze finansowania, tworzeniu planów awaryjnych.

Testy warunków skrajnych przeprowadzane są:

- 1) miesięcznie lub kwartalnie – scenariusze wariantu wewnętrznego,
- 2) rocznie – scenariusze wariantu systemowego i wariantu łącznego, a wyniki przedstawiane są Zarządowi Banku.

Rezultaty testów warunków skrajnych są wykorzystywane:

- jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji Banku,
- do dostosowania profilu płynnościowego Banku do przyjętej tolerancji ryzyka,
- do oceny adekwatności nadwyżki płynności,
- jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności Banku oraz określania strategii i taktyki działania na wypadek pojawienia się warunków skrajnych płynności,
- jako element w procesie planowania strategicznego Banku,
- jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem,

- bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

m) Polityka Banku w zakresie utrzymywania rezerw płynności:

Celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych i rolników oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi procedurami. Stabilność pozyskiwanych środków i systematyczny wzrost kwoty osadu na depozytach są szczególnie istotne dla finansowania długoterminowych należności Banku.

Do istotnych celów polityki Banku w zakresie płynności zalicza się również monitorowanie czynników stanowiących potencjalnie zagrożenie dla płynności Banku, zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań (planów awaryjnych) umożliwiających jej przetrwanie.

Bank utrzymuje ryzyko płynności na bezpiecznym poziomie. Celem ograniczenia ryzyka płynności, wprowadzono szereg limitów pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Limity i ograniczenia wynikają z obowiązujących przepisów zewnętrznych, w tym:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012,
- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające rozrządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogów pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych,
- Rekomendacja P Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie wydania Rekomendacji P dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków.

Bank posiada odpowiednią wielkość aktywów płynnych, ma również możliwość uzyskania dodatkowych źródeł finansowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Przystąpienie do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS pozwala na zaliczenie do aktywów płynnych środków na rachunku minimum depozytowego oraz niewykorzystanej kwoty linii debetowej w rachunku bieżącym. Ponadto, w przypadku wystąpienia problemów płynnościowych, istnieje możliwość uzyskania pomocy finansowej w postaci kredytu płynnościowego.

n) Ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w obrębie zrzeszenia:

Mechanizmy pomocowe utworzone w ramach Systemu Ochrony zostały zdefiniowane w ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. W Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS składają się na nie mechanizmy wsparcia płynności, oparte na Depozycie Obowiązkowym oraz mechanizmy wsparcia wypłacalności, oparte o fundusz pomocowy, który w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS został nazwany Funduszem Zabezpieczającym.

Pomoc zwrotna z Funduszu Zabezpieczającego może być udzielona w szczególności w formie:

1. pożyczki restrukturyzacyjnej lub płynnościowej;
2. gwarancji, poręczeń lub innych zabezpieczeń;
3. pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych;
4. objęcia udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku Spółdzielczego;
5. objęcia akcji w celu zwiększenia funduszy własnych Banku Zrzeszającego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach pomoc ze środków Funduszu Zabezpieczającego może być udzielona w następującej formie:

1. wpłaty na fundusz zasobowy lub rezerwowy banku spółdzielczego;
2. wpłaty na kapitał zapasowy lub rezerwowy banku zrzeszającego.

o) Częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności:

Na system sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności składają się:

a) codzienne:

dla jednego z członków Zarządu:

- wynik badania płynności natychmiastowej, który przedstawia sytuację wpływów środków z jednoczesnym poziomem aktywów płynnych na dany dzień,
- kalkulacja wskaźnika LCR, NSFR.

dla Spółdzielni Ochrony Zrzeszenia:

- kalkulacje wskaźnika LCR, NSFR.

b) miesięczne:

dla Zarządu:

- „Analizę ryzyka płynności”, zawierającą pełne dane z pomiaru ryzyka płynności, Analiza obejmuje między innymi wyniki pomiaru koncentracji źródeł finansowania pod względem podmiotowym i terminowym w podziale na osoby fizyczne, podmioty gospodarcze oraz budżet. Wszystkie analizy oparte są o sytuację gospodarczą, sytuację na rynku finansowym w tym w oparciu o wpływ banków konkurencyjnych.

c) kwartalnie:

dla Zarządu i Rady Nadzorczej:

- Raport „Ocena ryzyk bankowych, ocena adekwatności kapitałowej”, zawierający między innymi wyliczenie wymogu kapitałowego z ryzyka płynności oraz wyniki przeprowadzanych testów warunków skrajnych.

d) rocznie:

dla Zarządu:

- Raport „Pogłębiona analiza płynności długoterminowej, analiza ryzyka ekspozycji zabezpieczonej hipotecznie”.

7. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT RYZYKA OPERACYJNEGO (Rekomendacja M)

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczanie ryzyka wystąpienia strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym to zbiór zasad, mechanizmów i narzędzi odnoszących się do procesów dotyczących ryzyka operacyjnego. Zadaniem tego systemu jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka operacyjnego występującego w działalności Banku, służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez Bank działalności.

Bank realizuje cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym poprzez:

1. monitorowanie wykorzystania limitów tolerancji na ryzyko operacyjne;
2. identyfikację i ujawnianie zaistniałych i potencjalnych zdarzeń operacyjnych;
3. podejmowanie działań mających na celu ograniczanie i zapobieganie wystąpieniu zdarzeń w przyszłości poprzez:
 - a) wzmocnienie weryfikacji bieżącej i testowania,
 - b) szkolenie pracowników mające na celu zwiększenie świadomości dotyczącej obszaru ryzyka operacyjnego,
 - c) postępowanie zgodnie z procedurami wewnętrznymi i zewnętrznymi;
4. gromadzenie niezbędnych danych umożliwiających określenie profilu ryzyka operacyjnego, ocenę zagrożenia oraz wycenę strat z tytułu ryzyka operacyjnego;
5. zapewnienie adekwatnych wskaźników KRI do profilu ryzyka operacyjnego;
6. minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego;
7. usprawnianie działań prowadzonych przez Bank;
8. zapewnianie adekwatnego poziomu zabezpieczania infrastruktury teleinformatycznej oraz poprawne zarządzanie incydentami bezpieczeństwa;
9. usprawnianie procesów wewnętrznych;
10. zapewnianie adekwatnego poziomu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w Banku;
11. aktualizację Polityki bezpieczeństwa informacji w sposób adekwatny do zmieniających się przepisów prawa oraz zmian zachodzących w Banku;
12. aktualizację Planu ciągłości działania oraz listy krytycznych procesów - w sposób adekwatny do zagrożeń;
13. testowanie planów awaryjnych w ramach zarządzania ciągłością działania;
14. zapobiegania powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania.

W Banku identyfikuje się listę kluczowych i krytycznych procesów, które wynikają z zadań przypisanych do poszczególnych komórek organizacyjnych i których przebieg wiąże się z realizacją celów Banku. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest realizowany w sposób ciągły.

Bank ocenia wysokość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego poprzez określoną w Polityce kapitałowej i zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą alokację funduszy własnych na poszczególne ryzyka, w tym ryzyko operacyjne.

Suma strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w 2025 roku w podziale na rodzaje zdarzeń i kategorie zdarzeń w ramach rodzaju podane są w poniższej tabeli.

Rodzaje zdarzeń operacyjnych	Kategorie zdarzeń w ramach rodzajów zdarzeń	Suma strat brutto odnotowanych w roku 2025 (w tys. zł)
Oszustwa wewnętrzne	Działania nieuprawnione	0,00
	Kradzież i oszustwo	0,00
Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	0,48
	Bezpieczeństwo systemów	0,19
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	0,00
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	0,00
	Podziały i dyskryminacja	0,00
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0,00
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0,00
	Wady produktów	0,00
	Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0,00
	Usługi doradcze	0,00
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	2,61
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	Systemy	3,96
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	12,62
	Monitorowanie i sprawozdawczość	0,35
	Napływ i dokumentacja klientów	0,00
	Zarządzanie rachunkami klientów	0,00
	Kontrahenci niebędący klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	0,38
	Sprzedawcy i dostawcy	0,00
	SUMA	20,58

W 2025 roku Bank nie zarejestrował żadnych istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego ze względu na poniesione straty finansowe. Koszty zdarzeń generujących ryzyko operacyjne na przestrzeni 2025 roku były znacząco niższe od regulacyjnego wymogu kapitałowego na pokrycie tego ryzyka, który został ustalony w wysokości 731 tys. zł.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank podejmował działania mitygujące celem zminimalizowania występowania takich samych lub podobnych zdarzeń w przyszłości. Wszystkie zdarzenia, jakie wystąpiły w 2025 roku zostały poddane wnikliwej analizie wraz z identyfikacją przyczyn ich wystąpienia. Bank podejmował szereg działań organizacyjnych, technicznych oraz edukacyjnych mających na celu ograniczenie poziomu zidentyfikowanego ryzyka operacyjnego, w szczególności ryzyka związanego z bezpieczeństwem informacji, funkcjonowaniem systemów teleinformatycznych oraz bezpieczeństwem prowadzonej działalności operacyjnej.

W 2025 roku nie odnotowano informacji / zgłoszeń naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych.

8. WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI Z

W Banku Spółdzielczym w Pawłowicach została przyjęta przez Zarząd Banku oraz zatwierdzona przez Radę Nadzorczą „Polityka unikania konfliktów interesów (...)”, która określa zasady ograniczania konfliktu interesów, w tym zasady identyfikacji, zarządzania oraz

zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia z procesów decyzyjnych członka organów statutowych, pracowników w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

„Polityka unikania konfliktów interesów (...)” oraz powiązane procedury wewnętrzne Banku zgodnie z zapisami Rekomendacji „Z” KNF dotyczą zarówno rzeczywistych, jak i potencjalnych konfliktów interesów oraz określają m. in. relacje i zdarzenia, w których mogą wystąpić konflikty interesów oraz wskazuje, jak należy zarządzać takimi konfliktami.

Podstawowe źródła powstawania konfliktów interesów mogą stanowić: członkowie organów statutowych, pracownicy, klienci oraz kontrahenci. Źródłem konfliktów interesów mogą być powiązania personalne, działalność dodatkowa - poświęcanie wystarczającej ilości czasu na realizację zadań w Banku, działalność konkurencyjna pracowników w stosunku do Banku oraz w stosunku do klientów oraz nierówne traktowanie.

Bank unika konfliktu interesów stosując rozwiązania organizacyjne oraz zasady postępowania określone w regulacjach wewnętrznych. Bank dokłada wszelkich starań, aby w przypadkach powstania konfliktu interesów nie doszło do naruszenia interesów Klienta.

Działania w celu unikania konfliktu interesów w Banku oraz minimalizowania negatywnych skutków jego występowania to między innymi:

- zapewnienie odpowiedniej struktury organizacyjnej, tak aby osoby powiązane personalnie nie podlegały sobie w trybie organizacyjnym,
- odpowiednia konstrukcja oceny pierwotnej i wtórnej odpowiedzialności członków Zarządu / członków Rady Nadzorczej, między innymi pod kątem powiązań personalnych, czasu poświęcanego na pracę w Banku a także uwzględniająca unikanie konfliktów interesów,
- odpowiedni podział zadań,
- konstrukcja pełnomocnictw oraz upoważnień, wyłączających możliwość zawierania umów wspólnie przez osoby powiązane personalnie,
- opracowanie zasad kontroli wewnętrznej, tak aby osoby powiązane personalnie nie podlegały sobie w trybie kontroli, tj. nie weryfikowały oraz nie testowały stosowania mechanizmów kontroli wewnętrznej,
- system kontroli wewnętrznej – zapewnienie kontroli przestrzegania zasad unikania konfliktu interesów,
- wyłączenie z głosowania (z procesów decyzyjnych) osób których dotyczy sprawa,
- wprowadzenie zakazu działalności konkurencyjnej w stosunku do działalności bankowej,
- wprowadzenie obowiązku informowania Komórki ds. kadr o wszystkich zmianach mogących stanowić powiązanie personalne oraz o podjęciu dodatkowego zatrudnienia poza bankiem,
- zakaz stosowania mobbingu w miejscu pracy,
- wprowadzenie obowiązku informowania Komórki ds. zgodności o możliwości wystąpienia konfliktu interesów,
- wprowadzenie obowiązku informowania Członków Zarządu o stwierdzonych przypadkach występowania konfliktu interesów.

W Banku dokumentowane są zdarzenia/okoliczności mogące skutkować lub skutkujących konfliktem interesów poprzez prowadzenie rejestru potencjalnych i rzeczywistych konfliktów interesów.

Komórka ds. zgodności dokonuje poprzez odpowiednie testy zgodności (przeglądy, kontrolę wewnętrzną) monitorowania mechanizmów kontroli wewnętrznej w zakresie konfliktu interesów, które raportuje do Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku.

Integralną część „Polityki unikania konfliktów interesów (...) stanowi „Polityka różnorodności”, której celem jest:

- 1) upowszechnienie różnorodnych punktów widzenia, doświadczeń, pomysłów w celu tworzenia istotnego potencjału biznesowego Banku;
- 2) przeciwdziałanie dyskryminacji w miejscu pracy;
- 3) promowanie równości;
- 4) realizacja misji społecznej odpowiedzialności Banku;
- 5) angażowanie wszystkich osób zatrudnionych oraz partnerów biznesowych i społecznych w działania na rzecz spójności i równości społecznej.

Informacja na temat maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników.

Zgodnie z Rekomendacją Z Bank wylicza w okresie rocznym maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku.

Stosunek ten umożliwia skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i w 2025 roku wynosił 2,13 i nie przekracza zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą poziomu.

9. POLITYKA WYNAGRODZEŃ

W Banku Spółdzielczym w Pawłowicach wprowadzono Politykę wynagrodzeń (...), która ma na celu:

- 1) adekwatne wynagradzanie pracowników za wykonaną pracę, a także motywowanie ich do osiągnięcia wysokich wyników oraz realizacji celów strategicznych Banku;
- 2) przyciąganie oraz zatrzymywanie wykwalifikowanych pracowników przy jednoczesnym zachowaniu równowagi pomiędzy przewagą konkurencyjną wynagrodzeń, a rentownością Banku;
- 3) zapewnienie, by system wynagradzania nie stanowił zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka lub niewłaściwej sprzedaży produktów, w szczególności uwzględniając prawa i interesy klientów.

Postanowienia Polityki dotyczą zasad wynagradzania wszystkich pracowników, w tym m.in.:

- 1) pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku;

- 2) pracowników zaangażowanych bezpośrednio lub pośrednio w sprzedaż produktów, usług bankowych;
- 3) członków organów Banku.

Polityka wynagrodzeń Banku uwzględnia wielkość ryzyka związanego z działalnością Banku oraz zakres i stopień złożoności działalności prowadzonej przez Bank, określa zasady ustalania i wypłaty wynagrodzenia, w szczególności zmiennych składników wynagrodzenia, czynniki, które go kształtują oraz zasady dokonywania oceny pracy.

Elementy wynagrodzenia dla poszczególnych pracowników lub grup pracowników zróżnicowane są ze względu na umiejscowienie stanowiska w strukturze organizacyjnej i charakter pracy.

Polityka wynagrodzeń oparta jest na zasadzie równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i jest neutralna pod względem płci.

Integralną częścią „Polityki wynagrodzeń (...)” jest „Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku (...)”. Polityka ta ma na celu:

1. określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, Ustawie Prawo Bankowe oraz Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego;
2. wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka;
3. wspieranie realizacji strategii działalności oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Bank przeprowadza co najmniej raz w roku weryfikację stanowisk występujących w Banku oraz określa krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na jego profil ryzyka na podstawie zapisów Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/923 z dnia 25 marca 2021 r.

Do stanowisk istotnych, o których mowa w §24 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08.06.2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, jak również w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) Nr 2021/923 z dnia 25.03.2021 r., w Banku zalicza się:

- Członków Rady Nadzorczej,
- Członków Zarządu.

Z uwagi na fakt, że żaden z pracowników Banku nie posiada kompetencji decyzyjnych przekraczających 5 mln EUR oraz Bank nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk.

Ponadto należy podkreślić, iż zasadami przyznawania zmiennych składników wynagradzania

objęto stanowisko pracownika kierującego Komórką ds. zgodności.

Zasady wynagradzania w Banku zakładają, że:

1. Wysokość wynagradzania członków Rady Nadzorczej ustala Zgromadzenie Przedstawicieli, zgodnie ze Statutem Banku.
2. Rada Nadzorcza ustala wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu Banku.
3. Wynagrodzenia dla pracowników Banku ustala Zarząd Banku – szczegółowe zasady wynagradzania pracowników są określone w „Regulaminie wynagradzania pracowników (...)”.
4. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego przyznawanego Pracownikowi kierującemu Komórką ds. zgodności zatwierdza Rada Nadzorcza.
5. Inne świadczenia, m.in. nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, rentowe, świadczenia urlopowe itp. wypłacane są zgodnie z „Regulaminem wynagradzania pracowników (...)” i innymi przepisami obowiązującymi w Banku.
6. Na system wynagrodzeń w Banku składają się:
 - 1) wynagrodzenia stałe,
 - 2) wynagrodzenia zmienne.
6. Ocena efektów pracy pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku dokonywana jest w oparciu o kryterium ilościowe osiągnięte w ostatnich trzech latach oraz kryterium jakościowe opisane w procedurze zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.
7. Ocena efektów pracy członków Zarządu, pod kątem wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń odbywa się w cyklach rocznych, nie wcześniej niż w terminie oceny przez Radę Nadzorczą wykonania planu ekonomiczno – finansowego za rok poprzedni i oceny odpowiedniości członków Zarządu oraz oceny pracowników Banku.
8. Z uwagi, iż zmienne składniki wynagrodzenia pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, nie przekraczają 2% funduszy własnych, Bank stosuje zasadę proporcjonalności, która pozwala wypłacić całość zmiennych składników wynagradzania bezpośrednio po ich przyznaniu.
9. Łączne zmienne składniki wynagrodzeń przyznawane pracownikom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, nie mogą ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego bazy kapitałowej i nie mogą być wyższe, niż 20% rocznego wyniku finansowego Banku za rok „n”.

Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powołano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń.

W roku 2025 Rada Nadzorcza w ramach swoich posiedzeń dwa razy zajmowała się tematem wynagrodzeń.

Zgodnie z art. 94 ust 1 lit g) dyrektywy 2013/36/UE wynagrodzenie zmienne nie przekraczało w 2025 roku 100% stałego składnika łącznego wynagrodzenia żadnej osoby.

10. WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z PRAWA BANKOWEGO (art. 111a ust. 1)

- a) Bank Spółdzielczy w Pawłowicach prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Działalność Banku zorganizowana jest głównie na terenie ziemi pszczyńskiej, natomiast statutowy obszar działania Banku to teren województwa śląskiego. Bank w swojej strukturze nie posiada podmiotów zależnych i nie sporządza w związku z tym sprawozdania skonsolidowanego.
- b) Stopa zwrotu z aktywów (ROA) obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wg stanu na 31.12.2025 r. wyniosła 0,66%.
- c) Bank nie działa w holdingu, o którym mowa w art. 141f ust. 1 prawa bankowego, stąd też nie zawarł umowy wsparcia finansowego z innymi podmiotami podlegającymi nadzorowi skonsolidowanemu, działającymi w tym samym holdingu oraz podmiotami blisko powiązanymi, o której mowa w art. 141t ust. 1 prawa bankowego.

INFORMACJE O SPEŁNIENIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W Art. 22aa Ustawy prawo bankowe

Zasady dokonywania oceny odpowiedniości członków Zarządu określa procedura Polityka oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach przyjęta Uchwałą Rady Nadzorczej nr 13/7/2023 w dniu 28.12.2023 r.

Oceny odpowiedniości poszczególnych członków Zarządu oraz Zarządu Banku dokonała Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego na posiedzeniu w dniu 23 kwietnia 2025 r. Wszyscy członkowie Zarządu Banku oraz Zarząd Banku jako organ kolegialny uzyskali pozytywną ocenę w zakresie odpowiedniości. Zarówno Członkowie Zarządu, jak i Zarząd Banku jako organ kolegialny, posiadają kwalifikacje, wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa depozytów w nim zgromadzonych oraz dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

Zasady dokonywania oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego określała procedura „Procedura oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pawłowicach” przyjęta Załącznikiem do Uchwały Zebrania Przedstawicieli nr 1/2024 z dnia 25 czerwca 2024 roku. Oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego dokonało Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Pawłowicach na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2024 roku. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza jako organ kolegialny uzyskali pozytywną ocenę w zakresie odpowiedniości. Członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza jako organ kolegialny posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności pozwalające na należyte wykonywanie czynności nadzorczych, a ich reputacja nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku Spółdzielczego w Pawłowicach.

Procedura określa przesłanki do przeprowadzenia oceny odpowiedniości członków i kandydatów na członków poszczególnych organów zarówno w zakresie oceny pierwotnej i wtórnej w wymiarze indywidualnym i zbiorowym. Wtórna ocena przeprowadzana jest m.in. okresowo co najmniej raz na dwa lata. W przeprowadzaniu oceny Bank stosuje zapisy Metodyki oceny odpowiedniości (...) wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego i wykorzystuje opracowane formularze oceny.

Bank kieruje się w swojej strategii organizacyjnej i planach sukcesji organów zarządzających również atrybutami wynikającymi z różnorodności. Jej celem jest zapewnienie wysokiej jakości realizacji zadań przez organy Banku, poprzez wybór kompetentnych osób do pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej i Zarządzie, stosując w pierwszej kolejności kryteria merytoryczne a także uwzględniając korzyści wynikające z różnorodności, m.in. pod względem wykształcenia, wiedzy, doświadczenia zawodowego, wieku, płci – zgodnie z przyjętą w Banku „Polityką różnorodności”, która stanowi integralną część „Polityki unikania konfliktów interesów (...)”.